

10-маъруза

Ҳолатлар механизmlарини моделлаштириш Бир мезонли (критерияли) қарорлар қабул қилиш масаласи

Режа

1. Бошқариш стратегияси
2. Бошқарув самарадорлиги

Калит сўзлари. Ω_x фазо, C – нотасодифий, $x_1, x_2, \dots, x_n$ элементлар

Бошқариш жараёнининг натижаси танланган бошқариш стратегиясига ҳамда қарор қабул қилувчи шахсга тўла маълум бўлган нотасодифий фактор омилларга боғлиқ. Бошқариш стратегиясини n ўлчовли бошқариш вектори $x=(x_1, x_2, \dots, x_n)$ орқал и кўрсатиш мумкин. Бу векторнинг $x_1, x_2, \dots, x_n$ элементларига табиий чекловлар қўйилади. Бу чекловлар қуйидагича белгиланади:

$$g_i = g_i(A_i, x) | \leq = \geq | \text{ би } i = \overline{1, m}$$

Бу ерда x - бошқарув вектори, A_i – қайд қилинган нотасодифий параметрлар массиви. Бу шартлар бошқарув стратегияси x нинг мавжуд бўлиши мумкин бўлган Ω_x фазосини белгилаб беради.

Бошқарув самарадорлиги маълум бир оптималлик меъзони орқал и ифодаланади: $\Phi = \Phi(x, c)$

C – нотасодифий қайд қилинган параметрлар массиви

A – бошқаришда қатнашадиган объектларнинг хусусиятларини акс эттирс, c бошқаришни амалга ошириш шароитларини акс эттиради.

Қарор қабул қилувчи шахс олдида шундай масала қўйиладики, у бошқарув вектори $x=(x_1, x_2, \dots, x_n)$ нинг шундай қийматини танлаб олиши керакки, оптималлик меъзонининг максимал қийматига эришиш таъминлансин, яъни $\Phi = \Phi(x, c) = \max \Phi(x, c) \ x \in \Omega_x$.

Бу кўринишда қарор қабул қилиш масаласи математик дастурлаш назарияси масалаларига тўлиқ мос келади ва бундай масалаларни топишда қарор қабул қилиш учун математик дастурлаш назариясининг усулларини тўлиқ қўллаш мумкин.

Саволлар

1. Бошқариш стратегияси қандай бўлади?
2. Бошқарув самарадорлиги қандай амалга оширилади?